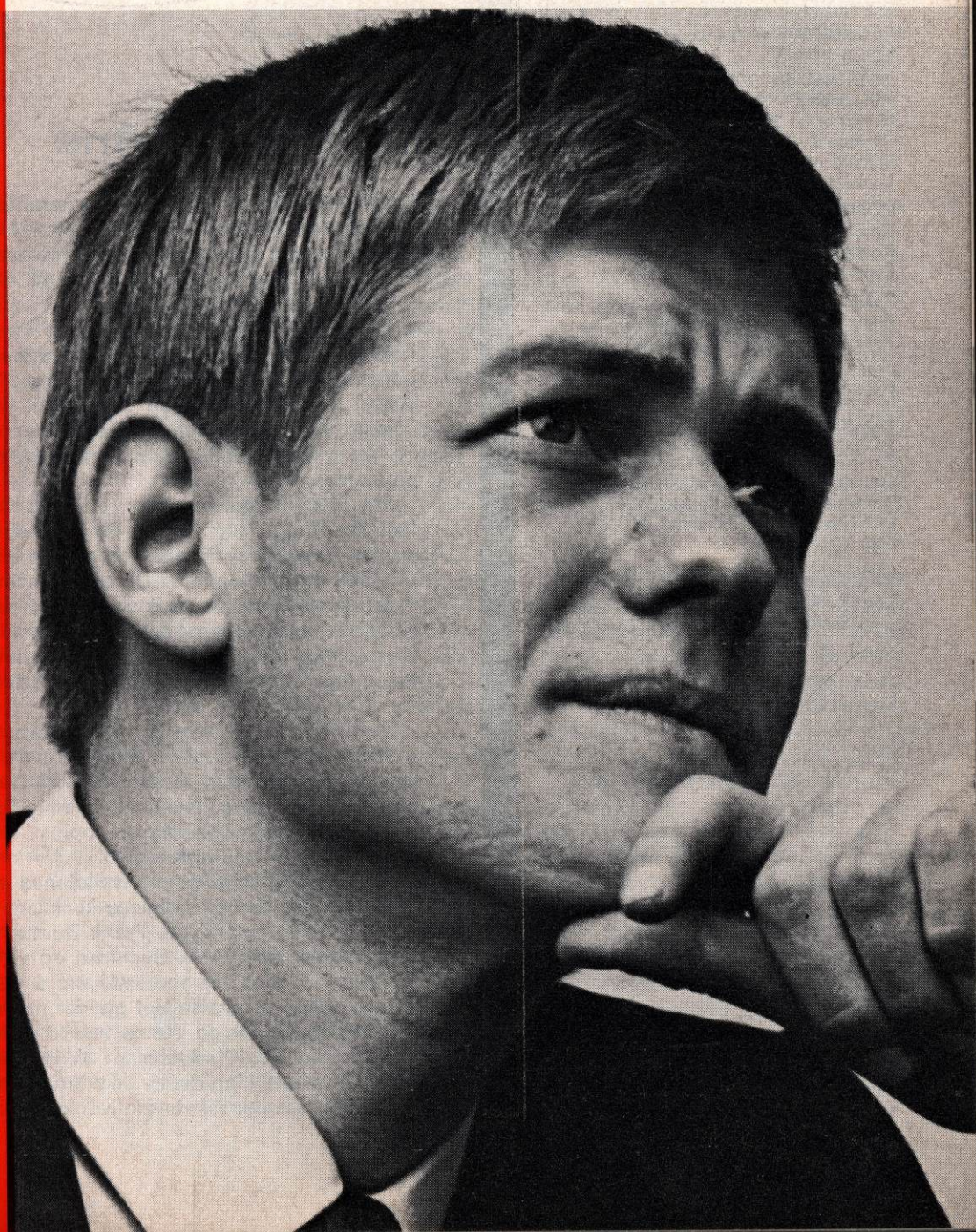

23-03-021

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **11** 1969

Du milde måne

I en tale i Oslo, 1964, sa daværende visepresident Lyndon Johnson følgende: «Romforskningen lover oss en lykkeligere verden. Vi tror at utforskningen av rommet vil løse de problemer og vanskeligheter som mangelen på fred mellom menneskene hittil har hindret løsningen av...»

I 1969 uttalte Frank Borman, sjef for Apollo 8: «Når vi først begynner å bevege oss bort fra vår egen planet, vil vi mennesker begynne å fatte hva sant brorskap er...»

Neil Armstrong sa noe lignende i år: «En vellykket månelanding vil kunne inspirere mennesker verden over til å forstå at det virkelig finnes håp om løsninger på menneskehetens problemer.»

For over hundre år siden, omkring 1862, uttalte den franske forfatter Victor Hugo at når mennesket lærte å fly, ville all krig opphøre. «Hos det flyvende menneske blir mentaliteten en annen enn hos de jordbundne.» De av oss som har fløyet SAS og Pan American har neppe vært slått av at passasjerene var spesielt åndefulle sammenlignet med de som holder seg på bakken. Victor Hugo med all sin begavelse tok grundig feil. All honnør til teknologiens fremskritt, men månefarten må ikke bli en flukt fra virkeligheten.

Russerne har sin versjon, fra Moskva radio ble følgende sagt: «Våre raketter har passert månen. De nærmer seg solen og vi har ikke oppdaget Gud. Vi har slukket lys i himmelen som et menneske vil være istand til å tenne igjen. Vi løsriver oss fra evangeliets lenker, massenes opium. Med vårt fremskritt skal Kristus bli forvist til mytologien.»

Man må beundre romfartspilotenes mot og dyktighet, men deres ideologiske og religiøse konklusjoner bør svelges med en klype salt. En god klype. Frank Borman var utvilsomt en bedre romfartspilot enn Frank Buchman og vi ville holde en knapp på Borman hvis det var spørsmål om å gi en god beskrivelse av månen. Men når spørsmålet gjelder mennesket og freden her på jorden, trenger vi en større innsikt i den menneskelige natur. Da går knappen til Buchman: «Vitenskapens mirakler har vært vår tids under. Men de har ikke bragt fred og lykke til nasjonene. Et mirakel i menneskets motiver og åndsliv er hva vi trenger.»

MODEN OG SIVILISERT?

Forfatterne Garth Lean og Arnold Lunn ga i høst ut boken «Christian Counter-Attack» (Kristent motangrep) på Blandford Press i London. Sir Arnold Lunn er ikke bare kjent gjennom sitt rikholdige forfatterskap, men også gjennom sin internasjonale innsats for skisporten. Det følgende er et utdrag av en tale som Garth Lean holdt ved bokens utgivelse.

Sir Arnold Lunn og jeg har skrevet denne boken fordi vi tror tiden er moden for et kristent motangrep, ikke bare i England, men i hele den vestlige verden. Folk er lei av nihilismens og «det ettergivende samfunns» (the permissive society's) frukter.

Det prates mye tull om «det ettergivende samfunn». Finansminister Jenkins sier at det er et sivilisert samfunn, og John Robinson, den fratredende biskop av Woolwich, beskriver det som «et nødvendig skritt på veien til et modent samfunn».

Er de groteske hendelser på Piccadilly nylig, tiltakende narkomani og jaget etter abort tegn på sivilisasjon og modenhet? Det reiser spørsmålet: Hvor moden er dr. Robinson og hvor sivilisert er Mr. Jenkins? De synes så uvitende om den menneskelige natur — og Guds kraft.

«Det ettergivende samfunn» er et grusomt samfunn. Lord Kilmuir satte fingeren på det da han sa: «Etter hvert begynner vi å tro at det er for vanskelig for menneskene å unngå synd på den mest naturlige måte: Ved ikke å begå den.» Teorien er at det ikke finnes noen makt som gir styrke til å motstå fristelse. Det er en grusom teori.

Den representerer en slags ateistisk forutbestemmelse som får de unge til å føle at det ikke fins noen annen vei enn narkotika, skilsmisse eller virkelighetsflukt. Jeg legger ikke så meget skyld på de unge som på de eldre hvis teorier oppmuntrer til den slags.

Finansminister Jenkins er utrolig inkonsekvent. Han formaner oss igjen og igjen til å være mer disiplinert, til å arbeide hardere, til å spare i stedet for å bruke, til å tenke på landet i stedet for oss selv. Det er bra nok — men da han var innenriksminister fremsatte han flere ettergivende lover enn noen annen innenriksminister i vår historie — og etter at han ble finansminister har han gjentatt at disse lovene er hans stolthet og glede.

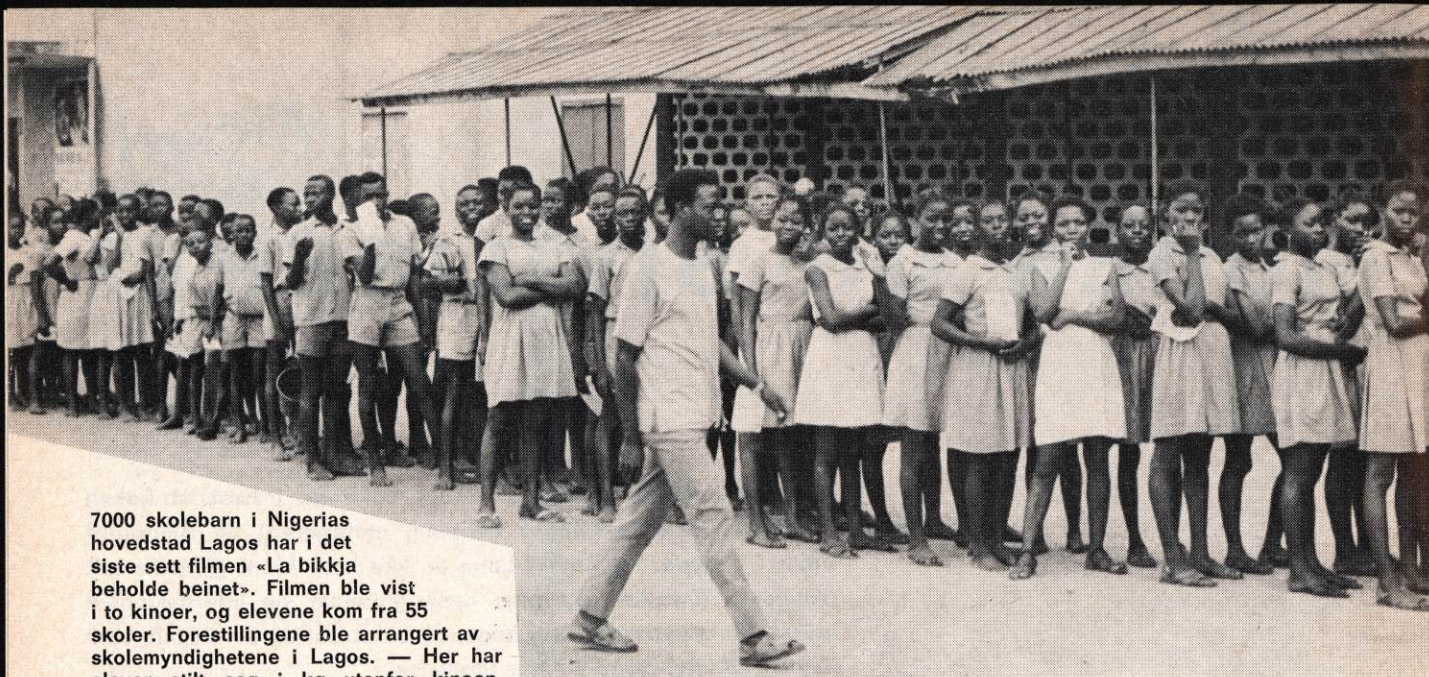
Hvorfor tror han at mennesker som han har oppmuntret til ettergivenhet i privatlivet plutselig skal bli disiplinerte og selv-oppfrende når de tar på seg frakken og går til arbeidet? Dette regnestykket går rett og slett ikke opp — og det er farlig når en finansminister bommer i regning.

Milton skrev en gang: «La ikke England glemme at hennes første oppgave er å lære nasjoner hvordan livet skal leves.» Er ikke det å være virkelig sivilisert? Vi

kan si at vi er siviliserte og modne når det kommer hele charter-fly fulle av folk, ikke for å få abort, men for å finne hvordan de best kan oppdra sine barn; ikke for å studere en lettere vei til skilsmisse, men for å oppdage hvorfor våre ekteskap er så lykkelige og varer så lenge; ikke for å se samleier på scenen, men for å se skuespill som forandrer menneskers liv, og inspirerer dem til å rette på det som er galt i samfunnet.

Intet bløtaktig eller nihilistisk samfunn har frembragt meget stor kunst. Stor kunst har, nesten alltid, kommet fram i tider med stor tro. «I et univers uten Gud,» sa André Malraux, «blir livet meningsløst.» Og meningsløshet er et dårlig råmateriale for stor kunst.

Men hvorfor underkaste seg meningsløsheten når Gud lever, og når som helst er rede til å gripe inn i våre liv og omforme dem? Det er fremdeles flere kristne enn nihilister i England. Vi trenger bare å leve vår tro — radikalt, smittende og seierrikt — og ha mot og fantasi nok til å fortelle andre om det daglig. Verden venter enda med iver på å se hva Gud kan gjøre i og gjennom et menneske og et folk som gir seg helt til Ham.

7000 skolebarn i Nigerias hovedstad Lagos har i det siste sett filmen «La bikkja beholde beinet». Filmen ble vist i to kinoer, og elevene kom fra 55 skoler. Forestillingene ble arrangert av skolemyndighetene i Lagos. — Her har elever stilt seg i kø utenfor kinoen.

EN LEDER FRA LAGOS

◀ Hans høyhet Adeyinka Oyekan II, Oba'en av Lagos, har appellert til nigerianske ledere om å komme til MRA's senter i Caux i Sveits.

Oba'en, som er borgermester i Lagos, foruten at han er formann i rådet for delstaten Lagos, holdt en tale ved avslutningen av verdenskonferansen i Caux i september. (Caux-konferansene samlet i år ca. 5000 mennesker fra 78 land.)

Han uttalte bl. a.: «Vårt land

er kommet opp i vanskeligheter fordi folk har vært uærlige, selv- iske og fylt av hat. Selv har jeg også vært selvopptatt, og dette har gjort meg ineffektiv.»

Oba'en og hans selskap, som inkluderte hans hustru, hennes høyhet Olari Dupe, og to av hans kvinnelige ledere, fru dr. E. A. Avliyi og fru T. Ayo Manuwa, ga gaver til Moralsk Opprustnings fond i Caux.

PRESIDENT KAUNDA SER HOWARDS PANTOMINE

Peter Howards pantomime «La bikkja beholde beinet», er blitt oppført for første gang i Zambia på en skole i hovedstaden Lusaka.

President Kaunda og frue var til stede ved premieren sammen med medlemmer av regjeringen og parlamentet. Flere av dem hadde barn som spilte med i stykket.

Alle de 270 elevene på skolen var med i fremførelsen, enten i koret eller i selve skuespillet. Forestillingen er blitt gitt ti ganger.

Avisen *Times of Zambia* beskrev presidentens entusiasme for skuespillet og la til at det «handlet om moralsk opprustning». Også Radio Zambia rapporterte at presidenten hadde vært til stede ved premieren.

MALAYSIA I STØPESKJEEN

Sørøst-Asia er kommet oss nærmere enn noen kunne forestilt seg for kort tid siden. Krigen i Vietnam er i alles tanker. SAS's nye trans-asiatiske ekspress har kuttet ned reisetiden til Bangkok, Kuala Lumpur og Singapore. Tjæreborgpresten har gjort det overkommelig å ta en ferietur til Ceylon.

Malaysia er en smeltedigel for forskjellige raser og ideologier. Kineser, malay, inder eller europeer — en møter dem alle på gaten i Kuala Lumpur, landets hovedstad. Kommunismen, kolonialismen og islam (Muhammedanismen) — disse verdensidéer spiller med i landets nåværende krise.

Malaysia ble tidligere, i hvert fall i regjeringspropagandaen, ansett som et eksempel på hvordan forskjellige raser kan leve sammen i fred. Jeg ble selv vitne til hvordan dette håpet brast under raseopptøyene for to år siden. Og den blodige konflikten mellom malayene og kineserne i mai i år gjorde det endelig klart at noe helt nytt må skje om Malaysia skal ha en fremtid som en forenet nasjon.

For øyeblikket kontrollerer den malaydominerte regjeringen, med Tun Abdul Ragate som den sterke mann, den eksplosive situasjonen med jernhård hånd. Men hva kommer så? Utvikler det seg til et malayisk diktatur, eventuelt med støtte fra Indonesia? Eller vil Kina, når Vietnamkrigen er over, støtte kineserne for at de skal kunne overta kontrollen? Eller fins det en tredje vei — et samliv basert på økonomisk og politisk likestilling, og på en revolusjon i menneskers holdning og målsetting?

De malaysiske politikere som i forrige måned kom til Moralsk Opprustnings konferanse i Panchgani, India, tror på dette tredje alternativ. Tan Sri Jaafar Albar er malayisk parlamentsmedlem, og var tidligere generalsekretær i UMNO (United Malayan National Organisation), det største politiske

partiet i Malaysia. Han er en original og fargerik personlighet, som jeg med en gang la merke til da jeg en gang besøkte ham i hans beskjedne hjem. Hans temperament og rett-på-sak holdning har ofte utløst eksplosjoner både i hans eget parti og i parlamentet.

Det var noe av en sensasjon da han kom til Panchgani, sammen med Kam Woon Wah, generalsekretæren for det kinesiske partiet MCA (Malaysian Chinese Association). Sammen innbød de Moralsk Opprustning til å bringe en internasjonal innsatsgruppe til Malaysia. I innbydelsen heter det: «Det er ikke ett minutt for tidlig at dere kommer til Malaysia. Deres besøk kan hjelpe vårt folk, særlig

på bakgrunn av urolighetene den 13. mai i år.»

Kam Woon Wah sa at han forpliktet seg til å leve etter absolutte moralnormer, og Albar la til: «Som muhammedaner må jeg si at mitt besøk her i Panchgani har virket som et piskeslag som har vekket meg opp av en dyp søvn.»

En annen politiker, dr. Thio Chan Bee fra Singapore, talte sammen med dem. «Vi kinesere er fryktet i Sørøst-Asia,» sa han. «Jeg vil arbeide for å fremme en ny slags kineser, som verden kan ha tillit til. Med inspirasjonen fra Panchgani reiser vi politikere hjem som brobyggere og problemløsere.»

Bror Jonzon.

PHILIPS I PANCHGANI

Frederick J. Philips, president i det verdensomspennende Philips-konsernet, var en av dem som i oktober tok del i Panchgani-konferansen i India. Det hollandske konsernet har nesten 300 000 ansatte i 60 land.

«Jeg er stolt over å være en av de arbeidsgivere som kjemper for Moralsk Opprustning,» sa Philips. «Det er livsviktig at vi arbeidsgivere ser videre enn våre bedrifter og føler oss ansvarlige for

hele verdensutviklingen. Noen av oss har det så travelt at vi aldri oppdager hvilken avgjørende rolle vi kan spille.

Om sine erfaringer med de ansatte i Philips, sa han: «Enhver som blir utfordret og ser betydningen av det han driver med liker å arbeide. Han lengter etter å gjøre noe for verden som har perspektiver ut over bare å gjøre en jobb. Om han finner det, avhenger

Forts. side 14

En delegasjon på 25 medlemmer fra den japanske sivilforsvarsforeningen besøkte Caux under industrikonferansen i september. Gruppen ble ledet av general I. Sugita (til venstre), tidligere sjef for forsvarsstyrkene i Japan.

MÅL FOR EUROPA

AV JENS-JONATHAN WILHELMSSEN

Det slo meg da jeg en gang etter flere års fravær igjen satte foten på europeisk jord, nærmere bestemt Frankrike. I fire år hadde jeg vært i Asia og Amerika. Plutselig ble jeg fylt av en sterk følelse av å være hjemme igjen. Selv om det ikke var Norge, var det noe ved atmosfæren, landskapet, huse- ne, menneskene, som fikk meg til å sanse at her hører jeg til, her er det samfunn og den kultur hvor jeg har mine røtter. Til dels var det kanskje overgangen fra New York, med de store biler, de høye hus, det raske tempo. En sidrum- pet franskmann med alpeluen på snei, de små husklyngene i en landsby, Renaultene og andre små- biler som pilte omkring var nok til å sette meg i en helt annen stemning.

Men det er en ting å ha en felles fortid. Spørsmålet i dag er om vi kan bygge opp en felles fremtid. Manende røster peker på at om Europa ikke slutter seg sammen, kommer vi til å havne i en histo- risk bakevje. Franskmannen Ser- van-Schreiber hevder at vi kommer til å bli et økonomisk og industrielt underbruk under Amerika. De europeiske nasjoner hver for seg, mener han, har ikke midler og krefter til å holde følge med su- permaktene når det gjelder forsk- ning og industriell ekspansjon. Ergo: Vi må slutte oss sammen.

I sin bok «Entwurf für Europa» (Utkast til Europa) kommer den tyske politiker Franz-Josef Strauss til samme konklusjon. Europa må gi opp sin «pensjonærholdning» og

begynne å ta store og befriende skritt inn i fremtiden. Et forenet Europa, hvor nasjonalstatene ofrer noe av sin suverenitet, tror han også kan gjøre tysk gjenforening mulig. «I utlandet blir et Tyskland som streber etter gjenforening an- sett som en potensiell fare,» skri- ver han. «Enda engsteligere ville man være for et Tyskland som har oppnådd gjenforening. Jo større Tyskland er, og jo mektigere det blir, desto mer uberegnelig og far- lig blir det også. Hva skal så vi tyskere gjøre? Vi kan ikke gi opp vår dynamikk, ikke ødelegge våre industrier, ikke tvinge vår be- folkning til å utvandre. Det vi kan gjøre, er å samarbeide for å bygge et europeisk fellesskap som det tyske problem kan gå opp i, et fellesskap som gjør tyskerne be- regnelige ganske enkelt fordi de ikke lenger har anledning til å være uberegnelige.»

Winston Churchill hevdet etter krigen at Europas skjebne var knyttet til forholdet mellom Frank- rike og Tyskland. I den tysk- franske samarbeidsavtalen (Ely- sée-traktaten) ser Strauss et mulig utgangspunkt for europeisk inte- grasjon. La oss ta denne traktaten alvorlig, sier han, og begynne med en felles fransk-tysk utenriks- og forsvarspolitikk. Lengere fram ser han nødvendigheten av et folke- valgt europeisk parlament.

Et forenet Vest-Europa, tror Strauss, ville virke som en magnet på Øst-Europas folk og bli en jevnbyrdig, uavhengig partner for USA. Alternativet er Europa som

en velhavende koloni, vekselvis garantert av enten USA eller Sovjet, men uten uavhengig poli- tisk makt.

Kontinental selvpotatthet

Både Servan-Schreiber og Strauss nevner bare i periferien Europas forhold til u-landene. Det ligger dem mer på hjertet hvordan Europa skal kunne hevde seg — økonomisk, politisk og militært — vis-a-vis USA og Sovjet. Men hva med dem som hinker langt etter oss?

Spørsmålet er om europeisk selv- hevdelse overfor supermaktene er motivering sterk nok til å føre Europa sammen og fremover. Europa-bevegelsen var frukten av en sterkt historisk og idealistisk impuls: At de gamle arvefiender i Vest-Europa ikke igjen skulle styrte verden ut i krig. I dag, da krigsfaren lur på så mange andre kanter, ser ikke denne målsetnin- gen så livsviktig ut lenger. Den viker til fordel for å trygge vårt eget skinn, å øke produktivitet og levestandard, å kunne konkurrere med supermaktene.

Generalsekretæren i Organisa- sjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) Emile van Lennep, klaget nylig over at leder- ne i de industrialiserte land «bare er opptatt av sin egen vekst og velstand, av de problemer som opp- står i deres egne land på grunn av for rask økonomisk vekst og av de økonomiske samarbeidsproble- mer de rike land imellom.» De prøver å løse sine egne problemer på utviklingslandenes bekostning, sluttet han.

Det skal ikke meget til for å skjønne at den nasjonale egoisme som motiverer oss i forhold til u-landene, samtidig virker som en kjepp i hjulet når det gjelder europeisk integrasjon. EEC-kom- misjonens formann, belgieren Jean Rey, vet vel mer enn de fleste om de interessemotsetninger og hold- ninger som står i veien for et for- enet Europa. «Europa kan bare

forenes om det finner et mål uten- om seg selv,» sier han.

Det burde være en vekker at Europas ungdom i dag er like opp- tatt av u-landsproblematikken som de for 20 år siden var av Europa- tanken. I årene fremover vil det avgjøres om u-landenes milliarder av mennesker skal bli våre part- nere i arbeidet for en trygg og rettferdig verden, eller våre fiender i en bitter kamp om fordelingen av verdens goder. Europa var i mer enn ett århundre hovedan- svarlig for utviklingen i det meste av Asia. Trekker vi oss når det blir mer et spørsmål om å gi enn å ta?

8-åring og 80-åring

Her ligger kanskje nøkkelen til målsetning for Europa som kan begeistre og samle. Om den skal nås, kreves det maksimalt sam- arbeid og en mobilisering av alle våre menneskelige og tekniske ressurser. Den kaller på fantasi, livskvalitet, arbeids- og offervilje. Den er praktisk nok til at alle, 8-åringen og 80-åringen, sicilianen og finnmarkingens, kan ha en andel i den. Regjeringers innsats er like nødvendig som industriens og frivillige organisasjoners.

Mange har sett India som en prøvesten og som en avgjørende oppgave. Dette kjempelandet med over 500 millioner innbyggere er et av de få u-land som har greid å holde fast på demokratiet. Vil det lykkes India å overvinne sult, arbeidsløshet, kastevesen, korrup- sjon uten å gripe til totalitære metoder?

Nordmenn har gjort en stor inn- sats på fiskerisektoren i Kerala, eller med å skaffe pumper som kan få opp grunnvannet i det uttørkede Bihar. Skandinaver engasjert i Moralsk Opprustning har i løpet av de to siste år gitt over en million kroner for å støtte Rajmo- han Gandhis arbeid for et sterkt, fritt og forenet India. Det har ikke kommet fra store fonds, men fra hundrevis av mennesker som har

gitt til det svir. En dansk forret- ningsmann solgte sin kjæreste eiendom, en seilbåt, og ga pen- gene. Andre har gjort dype inn- hugg i sparepenger og lønnings- poser. Et norsk ektepar besluttet seg til å spise mindre, og ga det de sparte. Som et biprodukt gikk begge ned i vekt og følte seg mer opplagt!

Det er en ting ikke å ville bli akterutseilt av supermaktene. Det er noe annet å ta fatt på store og uselviske oppgaver. Den ameri-

kanske psykolog A. H. Maslow har gjennomført en undersøkelse av noen av historiens store menn, blant dem Schweitzer, Einstein, Goethe og Lincoln. Han ville opp- dage hva som gjorde dem store, hva som satte dem i stand til å realisere de mulighetene som bod- de i dem. Han kom til at ett av deres vesentligste felles trekk var at de var opptatt av problemer som lå utenfor dem selv.

Som enkeltmennesker — så et kontinent?

AGRIA DRABANT SKOGSMASKIN
14 HK 4 takt Dieselmotor

„En helt ny maskin...”

**Sterkere motor,
større hjul,
større fart,
større kapasitet
—samme pris**

«Glimrende», sier fag- folk om den nye utgaven av AGRIA DRABANT: Som suppleringsmaskin i storskogbruket eller erstatning for hesten (og vel så det), for gårdskeiere er DRABANT uovertruffen. Over 500 DRABANT arbeider i norske skoger.

Send meg nærmere opplysninger om DRABANT:

Navn:

Adresse:

FR **REINHARDT & CO A/S**
KRISTIANSAND 8.

Sluttet på dagen, sier tidligere hasjrøker

I London samlet det seg nylig et hundretall av ungdommer utenfor det tradisjonsrike Lord Clive huset i Berkeley Square. De kom med koffertene og instrumenter, med familie og venner. Det surret i et utall av språk. Blant fransk, engelsk og tysk, bølget også de nordiske toner. Spennning og forventning lå i luften. Det var det europeiske musikkspillet «Det er tillatt å lene seg ut» som skulle avsted på sin lange reise til Det fjerne østen. Blant de 8 fra Norden som reiste med, var dansken Anton Pedersen.

Vi satt og pratet en kveld. Samtalen dreidde seg både om India, Danmark og de europeiske forhold, men først og fremst om det å være ung idag. Et glimt av tiden — vel verdt å la andre få del i. Anton Pedersen forteller selv:

Vi unge idag ønsker spenning, men vi ønsker også en mening med livet. Så hendte det at jeg 14 år gammel rømte hjemmefra for å oppleve noe. Mine foreldre satt vanskelig i det, så jeg besluttet meg til å dra bort for å arbeide. Jeg ville selv tjene til livets opphold. Med oppsparte penger tok jeg ungdomsskolen etter et år. Jeg ville gjerne fortsette, men hadde ingen penger igjen. Derfor begynte jeg å arbeide igjen om formiddagen og gikk på skolen om kvelden. Etter 2 år fikk jeg en god real-

eksamen. På samme måte begynte jeg på et studentkurs. Ved siden av dyrket jeg popmusikk. Det tok ikke lang tiden før jeg hadde mitt eget band på 5 mann. Bandet slo an, vi ble mer og mer engasjert og det gikk ut over studiet. Da det var så mye lettere å gjøre det som jeg hadde lyst på, ble det mindre og mindre tid til lesning. Etter hvert greidde jeg ikke å følge med slik jeg skulle. Så begynte jeg å drikke for å stive meg opp.

Fascinert av narkotika

I klassen som jeg gikk i var to av elevene narkomane. Jeg ble fascinert av hva de fortalte — og fikk lyst til å prøve selv. Så ble det både hasj, opium og LSD. En dag besluttet mine venner seg til å reise til India. Jeg kunne ha reist med, men ett eller annet holdt meg tilbake, så jeg ble hjemme. De hadde ikke vært lenge der ute da nyhetene kom at en av dem var død, den andre vendte tilbake syk — og ødelagt for resten av livet. Dette rystet meg. Jeg begynte å tenke over hva jeg gjorde. Like etter ble jeg bortvist av studentkurset på grunn av narkotikamisbruk og dårlig oppførsel. Kort etter begynte politiet å interessere seg for den gjengen som jeg var i, og flere av dem ble hentet tidlig på morgenvisten og tatt med til forhør. Jeg var redd

for at noen skulle fortelle om meg, så jeg flyttet. Jeg ble mer og mer desillusjonert. Alt gikk skjevt. Det eneste som til slutt sto igjen var popmusikken, men jeg ble jo kråket over at jeg kunne ikke basere mitt liv på den. Riktignok var det en oppmuntring at bandet kom til topps i en konkurranse som vi var med på.

På dette tidspunkt var det at noen naboer som kjente til de forhold som jeg levde under, inviterte meg med på en ferietur til Sveits. Jeg var glad for å kunne komme unna alt. Tilfeldig kom vi en dag til Caux. Vi ble. Der fikk jeg tid til ettertanke — og jeg tenkte mye. Det var tre ting som slo meg. For det første så hadde menneskene her en langt større visjon for verden enn hva jeg selv noensinne hadde hatt. Dernest prøvde de på en konstruktiv måte å finne frem til løsninger på de problemer som verden er så full av. Og endelig søkte de å leve ut i virkeligheten det som de talte om.

På vei til å bli ruinert

Hadde jeg ikke selv håpet på å få leve i en rettferdig verden, — men hvordan skape den? Var jeg ikke snarere blitt mer og mer dratt inn i de problemer som verden er plaget av? Kunne jeg bli en del av helbredelsen i stedet for å være en del av problemet? Jeg besluttet

meg til å begynne forfra. Jeg sluttet med tobakken og narkotikaen på dagen. Det ville bli vanskelig, hadde jeg, men det var det faktisk ikke. Det at jeg fikk tro på at jeg kunne være med på å bygge noe opp, ga meg perspektiv og mening. Her var det noe å satse på, derfor solgte jeg mine instrumenter og begynte som heltidsarbeider i Moralsk Opprustning. I de siste 14 månedene har jeg bl. a. vært lydtekniker i det europeiske showet «Det er tillatt å lene seg ut».

En ting ligger meg sterkt på sinnet, — at vi unge tar knekken på «har jeg lyst har jeg lov-filosofien» som er så moderne nå til dags. Jeg vet hva det betyr; jeg var jo selv langt på vei til å bli ruinert. Det at jeg ble kastet ut av studentkurset, satte dype merker. Jeg følte meg forurettet og galt behandlet. I dag er jeg takknemlig for at rektor hadde motet til å gjøre det. Det satte igang en prosess som i Caux fikk meg til å se meg selv slik jeg var. Jeg måtte innrømme at jeg fortjente å bli kastet ut og jeg forsto at jeg selv må være ansvarlig for mine handlinger.

Noe å se frem til

Og her kan jeg ikke være enig med dem som bare holder seg til en klinisk behandling av de problem som jeg selv led under. Det

Nitti europeere landet på flyplassen utenfor Bombay 1. november. Det var aksjonsgruppen med revyen «Det er tillatt å lene seg ut» som skal oppføres i en rekke byer i India i de kommende måneder. Åtte unge fra Norden er med. Her er de fotografert før avreisen. Nummer tre fra høyre er Elisabeth Knudsen, Oslo.

NORDISK MRA-KON- FERANSE I SILKE- BORG 9/11

En nordisk konferanse for Moralsk Opprustning ble holdt i Silkeborg 9. november. Temaet var «Hva er Nordens oppgave i verden idag?» Blant de utenlandske gjester var Garth Lean, forfatteren av den nylig utkomne bok «Kristent motangrep» og Conrad Hunte fra Jamaica. Filmen «Orkanen» produsert av MRA gikk i de dager kommersielt på kino i byen. Det var også forestillinger av filmen «Happy Deathday». Mer om konferansen i neste nummer av NY VERDEN.

DET LILLE INTERVJU

Rask, rak og rett-tenkende, en kampglad kvinne på 81 år.

Det er alltid forfriskende å treffe mennesker som er engasjert i fremtiden, på tross av en høy alder.

Det er ikke først og fremst sin egen fremtid Rigmor Harhoff er engasjert i, men sitt lands og menneskehetens. I sommer har hun blant annet tatt del i konferanser i London og Sveits. Nylig besøkte hun Norge, og vi benyttet sjansen til å stille henne et par spørsmål.

— *Hva med Danmark?*

— Danmark trenger å bli «voksent». Med det mener jeg at vi har en kristen kulturarv å ta vare på. Foreldre og skoler må se sitt ansvar med hensyn til den avkristning av ungdommen — og de eldre med — som foregår nu. Åndelig passivitet er nemlig like så meget et sykdomstegn som bevisst ateisme. Det er også nødvendig at vi som tror på Guds ledelse vedkjenner oss den, og ikke gjemmer hodet i buskene. At vi tar et klart kristent standpunkt til hverdagens problemer. Det kan gjøres på mange måter.

— *Hvilke saker opptar Dem mest i disse dager?*

— Jeg er opptatt med hvordan våre «utviklede» land kan se sitt ansvar for å hjelpe de «underutviklede» land. Ikke bare materielt, men ved eksport av vår åndelige rikdom. Rajmohan Gandhi uttrykte det slik: «Hvis Europa vil leve sin kristendom, vil Asia følge med.»

— *Hvem arbeider De sammen med?*

— Med folk av alle bakgrunner og raser — og av alle aldre. Når man har et stort mål, forsvinner aldersforskjellen. I disse dager reiser to unge dansker til India for å hjelpe Rajmohan Gandhi i hans arbeide. De er begge i 20-års alderen og vi har et naturlig fellesskap i de oppgaver vi har påtatt oss.

— *Hva ser De frem til i årene som kommer?*

Rigmor Harhoff.

Mahinderpal Singh studerer en såmaskin ved Landbruksteknisk Institutt. T. h. amanuensis Egil Øyjord som har utviklet maskinen.

INDISK BONDE I NORGE

Vil India kunne brødfø seg? Vi stiller spørsmålet til *Kanwar Mahinderpal Singh* som driver et familiekollektiv på 1213 mål utenfor New Delhi. Singh var på et kort besøk i Norge i slutten av oktober. Han kom hit fra Storbritannia der han hadde vært den britiske regjeringens gjest i seks uker.

Den indiske regjering, sier han, regner med at landet vil være selvforsynt med mat innen 1972. Det betyr en produksjonsøkning på 11 prosent. Men Singh selv er overbevist om at det kan skje før den tid. På sin egen gård har han øket avkastningen med 600 prosent i løpet av 7—8 år. I 1967 vant han verdensrekorden i hveteavl. Da høstet han 841 kg pr. mål i gjennomsnitt ved å bruke en mexikansk hvetetype. Han oppnådde dette enestående resultat uten økonomisk støtte av noe slag.

Singh understreker at han ikke anser dette som et mirakel. Enhver kan gjøre det etter i India, med godt såkorn, hardt arbeid og tilstrekkelig kjennskap til metodene. I de siste to årene har det skjedd en stor forandring innen jordbruket i India, forteller han. Den van-

lige bonde er blitt interessert i nye metoder som kan gi større avkastning.

På sin egen gård har Singh nå gått inn for produksjon av såkorn. Dette markedsføres i mange deler av landet, og bøndene er meget ivrige etter å få tak i det. Å får han flere tusen bønder på besøk for å studere driften på gården, ikke minst vannings- og gjødningsmetodene som har avgjørende betydning.

MRA's konferansesenter i Panchgani har også fått stor betydning for jordbruket i landsdelen, forteller Singh. Han deltok selv i den første konferansen der i 1968.

I løpet av to dager i Norge besøkte Singh Landbrukshøgskolen der han ble vist rundt i tre av instituttene. Ved Landbruksteknisk Institutt fikk han se en rekke nye maskiner som er utviklet der og som kan få betydning for India. Han møtte også en gruppe representanter i Stortinget, hvor han besvarte spørsmål om utviklingen i indisk jordbruk. I Landbruksdepartementet fikk han en oversikt over situasjonen innen norsk landbruk.

A. E.

— At mennesker ikke bare lar seg bergta av vitenskapens og teknikkens erobringer — hvor imponerende de enn er — for de er nesten blitt menneskers avgud. Men hvis vi lærer å lytte til Gud og adlyde Hans tanker, er det håp

om at mange av verdens problemer i dag — sult, fattigdom, bolignød, desillusjonert ungdom, avkristning av våre gamle kulturland etc., kan løses.

Det vil jeg kjempe for i den tiden Gud enn gir meg her.

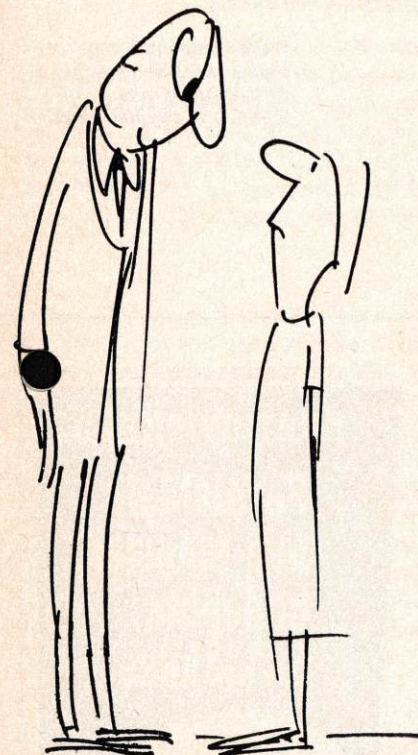
E. R. H.

GERD JONZON:

DET DREIER SEG

OM

LIKESTILLING

«Kjønnsrolledebatten» er et flodhestklumpet ord. Men innholdet er enkelt — som i én forfatterinnes boktitel: det dreier seg om «Jag och manssamhället» (i nevnte rekkefølge).

Også i India synes spørsmålet om kvinnens plass i samfunnet å være aktuelt. Der har man emancipert seg til en kvinnelig statsminister, og det sitter kvinner i flere høye embeder i landet. Presidenten i parlamentets første kammer er en kvinne. Vi kan også huske at FN's første president var en indisk kvinne. Nå har en indisk kvinnelig journalist laget intervjuer, og stilt spørsmål om hva den indiske kvinnes første oppgave burde være. Svaret hun har fått

lyder slik: «Å gjøre mennene til mannfolk».

Noe å tenke på for oss? Kanskje et hemmelig våpen i kjønnsrolledebatten?

«Hun vil ikke ha likestilling mellom kjønnene!» roper en overskrift i Expressen. Hva kan det være for en reaksjonær heks? Bildet viser en ganske sjarmerende 21-årig pike som har uttalt seg ved det konservative partiets kongress i England: «Kvinner er noen skroplige vesener. Vi er i stor utstrekning avhengig av mennene, langt mer enn vi vil innrømme...» sa hun. Bare det å stå på plattformen og forkynne sin mening har riktignok gitt henne en grad av likestilling med mennene som mange av hennes medsøstre misunnelig etterstreber. Men det som har brakt henne dit må tydeligvis være hennes engasjement i politikken og samfunnet, ikke en streben etter «likestilling».

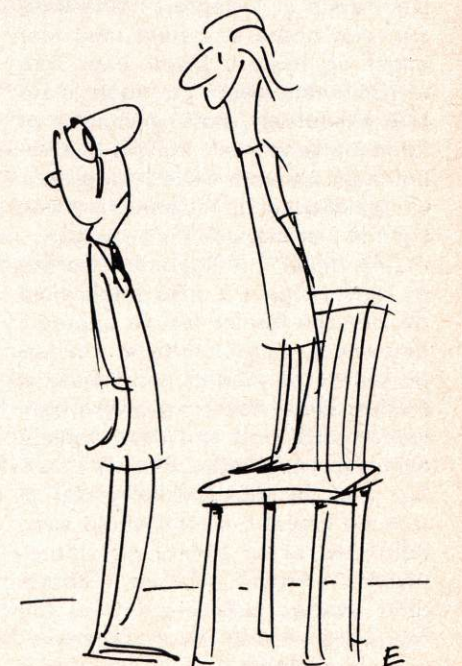
Bernadette Devlin er en annen 21-åring som har gjort seg bemerket. Hun fant plutselig seg selv som den valgte representanten for Midt-Ulster (Nord-Irland) på like linje med dobbelt-, tre og fire ganger så gamle herrer i det britiske parlament. Det var hennes stridbare innsatsvilje for folket i Nord-Irland som fikk henne dit, en følelse av uretten mot *dem*, ikke mot henne selv som kvinnes representant.

Sinikka Ortmark, forfatterinnen av «Jag och manssamhället», kan man ikke unngå å fatte sympati for, der hun kjemper seg frem gjennom sin egen tannverk og barnas snue, til den evinnelige dunkingen fra vaskemaskinen.

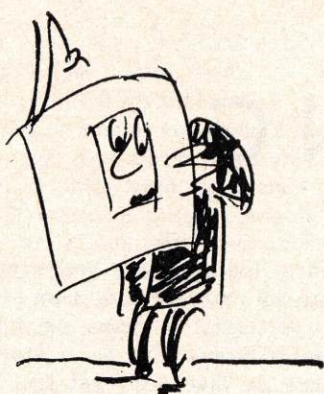
Hennes parole er besnærende: «Man må vurdere hva man anser som viktigst; å vaske og ha et prydelig hjem, eller å ha støv på hyllene og leve sitt eget liv. Man lever bare en gang.»

Men det er i ett ord på tre bokstaver at forfatterinnen avslører seg selv og sitt mål: *JEG*. Bokens titel begynner med det, mange av bokens setninger gjør det også. Kan et jeg-samfunn bli et rettferdig samfunn? Hvordan ville det være å føye en anelse til det indiske slagordet, og si om kvinnens største oppgave: Det er å gjøre mennene til menn, hjemmene til hjem, og familiene til familier. Det som er mer enn dette, står henne fritt å velge.

Men likestilling ligger i engasjement for noe som er større enn likestilling.

klippet

Dersom en ny kampanje for total avhold overfor rusen skal lykkes, kan det antagelig bare skje som en integrert del av en ny sosial og politisk ideologi.

Psykiateren Nils Johan Lavik i «Vår Kirke», 25. oktober 1969.

MEN HVIS KIRKEN NU I HELLIG iver etter å sone fortidens synder kaster seg inn i en tilsvarende allianse med sosialismen, gjør den nettopp om igjen det 19. århundres feiltrinn — bare med motsatte fortegn. Alliansen trone og alter byttes med alliansen hammer og alter. Denne motesosialisme innenfor kirkens sosialetiske strømninger bør vi derfor følge med oppmerksom kritikk.

Dr. teol. Tor Aukrust, Aftenpostens kronikk 27. september 1969: «Er Gud medløper?»

SAMTIDIG SOM SLIK FAGLIG og praktisk hjelpevirksomhet (mot narkotika-misbruk) intensiveres bør en våge seg på en mere prinsipiell debatt om flere av de underliggende verdispørsmål. For det første må det igjen komme en mere dyptgående debatt om rusens karakter. Det er nemlig idag et stort misforhold mellom samfunnets oppfatning av alkoholrusen og dets oppfatning av rusen fra Cannabis-stoffene. Den første er akseptert i vide kretser, den andre er belagt med stor angst og hysteri. Dette betyr ikke at Cannabis-rusen på noen måte skal aksepteres, men at samfunnet igjen må sanere sitt forhold til alkoholrusen. Dersom dette ikke gjøres, vil reaksjonen mot Cannabis-rusen komme i et moralsk tvetydig lys.

Den mest nærliggende løsning er kanskje igjen å stille totalavhold overfor alle former for rus opp som den eneste norm. Dette er imidlertid lettere på papiet enn i praksis. Rusens tilknytning lar seg ikke uten videre drive bort ved den «vanlige avholdspropaganda». Det vil i særlig grad by på vanskeligheter å fremme kravet om totalavhold samtidig med at en skaper og videreutvikler et samfunn som i enorm grad skaper spenning, stress og forarming av den indre menneskelige virkelighet.

VI VIL IKKE AT UTVIKLINGEN skal styre oss. Vi skal styre utviklingen. Og likevel drar den avgårde med oss i stadig akselererende tempo. Vi er bundet. Det gir skremmende perspektiver. Våre foreldre levde opp i en tid da de rakk å forstå å styre verden. Nå er de fremmede i den. Vi føler oss ennå for umodne til å forstå og styre. Men fortsetter akselerasjonen som nå, vil vi kanskje være fremmede i vår verden når vi er 30. Stadig større kunnskap må til for å gjøre seg opp en velbegrunnet mening

— og det kan og må ikke data-maskinene overta. For å få denne kunnskapen, kreves tid, og innen man har fått kunnskapen har verden forandret seg slik at kunnskapen ikke lenger er relevant i valg-situasjonen. Enkeltmennesket blir stadig mer hjelpeløst overfor utviklingen, får stadig mindre innflydelse og forstår stadig mindre.

Hvis ikke vi skal forstå noe av verdenssituasjonen, hvem skal da forstå? Vi er redde.

Berit Hedemann, vinner av Aftenpostens kronikkkonkurranse «Ung idag», 11. oktober 1969.

LEGEMIDDEL

HURTIGVIRKENDE

Forstehjelp
ved smerter,
hodepine,
forkjølelse

Mot
smerter

PARALGIN

Voksne: 1—2 tabl. ad gangen
inntil 4 ganger daglig.
Barn: ½—1 tabl. ad gangen.

• også for dem
som ikke tåler
acetylsalicylsyre!

På apotek - uten resept.
WEIDERS FARMASØYTISKE A/S-OSLO

Kort nytt

Bombay: Den europeiske styrken med 93 mennesker fra 19 land som reiste fra London 30. oktober til en ett års kampanje i Asia, begynner sin turné i Bombay den 14. november. Musikalen «Det er tillatt å lene seg ut» skal vises i byen i en måned, før styrken drar videre til andre byer i Sørøst-Asia og Stillehavsområdet, fra New Delhi til Papua — Ny Guinea.

India: En ny dokumentarfilm i farger fra MRA's arbeide i Ceylon og India er kommet på markedet. Et vi rapporterer om i denne filmen, som vi har kalt «Asian Experiment», er forsoning, eksperimenter i menneskelig samliv, hat som blir overvunnet, sier den engelske kameramann David Channer. «Det er enkelt nok å snakke om opptøyene og uroen i India, men det er mer vesentlig å gi et bilde av det nye som oppstår når mennesker overvinnet stoltheten som lenker dem til fastlåste standpunkter.»

Filmen har opptak fra den konfliktfylte indiske delstaten Assam, fra MRA-sentret i Panchgani, og om minoritetsuroen på Ceylon. Rajmohan Gandhi svarer på spørsmål som:

Kan fattigdommen i India overvinnes?

Vil det indiske demokrati overleve?

Hva med Kinas betydning for morgendagens verden?

Stockholm: Barnemusikalen «En splitter ny dag» av Grete Morthorst og Per Olsson ble vist for fullsatt ved Danderyd skole i slutten av oktober. Noen barna ved skolen ledet av 11-årige Gunlög Fur dannet kjernen i skuespillet. Aftenen innbrakte nær 3 000,— svenske kroner, som går til Moralsk Opprustnings arbeid i India. Dette var nøyaktig det beløp Gunlög Fur hadde i tankene da forestillingen ble planlagt for noen måneder siden.

Oslo: «Ett år» er tittelen på en andaktsbok som kommer ut i disse dager. Forfatter er rektor Sten Bugge. Boken, som er på over 300 sider, har den rimelige pris av kr. 28,50 og vil foreligge hos bokhandlerne i november. Forlag: Land og Kirke.

Bougainville, Papua: Det oppsto voldsomme sammenstøt mellom befolkningen og politiet på øya Bougainville i Papua — Ny Guinea, da den australske regjering ga et internasjonalt gruveselskap konsesjon på å drive de rike kopperfeltene som er oppdaget på øya. Bougainville administreres av Australia.

Konflikten ble løst ved forhandlinger mellom to representanter for øyas befolkning, selskapets styreformann og Australias statsminister Gorton. Paul Lapun, medlem av parlamentet for Bougainville, hadde først planlagt å gå til rettssak mot selskapet. Men da forhandlingene begynte bestemte han seg for å arbeide ut fra den forutsetning at Gud hadde en løsning. Hver gang forhandlingene gikk i stå, gikk vi tilbake til det utgangspunktet, fortalte han. *Canberra Times* rapporterte: «Regjeringen gjorde betydelige innrømmelser for å redusere den farlige spenningen.»

Lagos: Over 300 skoler i Nigeria har bestilt eksemplarer av boken «Africa's Hour», som er en samling taler av Peter Howard.

Caux: «Revolution of Hope» (Håpets revolusjon), en samlet rapport om konferansene i Caux året 1969, er nettopp kommet ut i Sveits. Den gir et fascinerende bilde av det som er skjedd med og gjennom de 5000 delegerte fra 78 land som i år har besøkt Caux. Rapporten, som er på 40 sider med 53 fotografier, kan bestilles gjennom NY VERDENS redaksjon.

Lillehammer: Filmen «Happy Deathday» ble 5. november vist på Nansenskolen. Noen dager senere ble det arrangert en forestilling av «Mr. Brown», en annen av MRA's filmer, for elever ved Kunst og håndverkskolen og Teaterskolen i Oslo.

Tretten, Gudbrandsdalen: Under Oppland Bondekvinnelags ferieuke for husmødre ble det nylig arrangert en aften om Caux. Bestyrer Ivar Aasen fra Lillehammer kåserte og viste lysbilder.

LEGEMIDDEL

**Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...**

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

*Kvalitetsprodukter
for personlig
hygiene*

A S SABA
TØNSBERG

PHILIPS ...

Forts. fra side 5

av den mannen han arbeider for,
og av at han oppdager forbindel-
sen mellom det arbeid han gjør og
landets eller verdens behov.»

Philips tilbød seg også å hjelpe
med det elektroniske utstyret til
det nye teatret som nå bygges i
Panchgani.

På samme møte talte formannen
for de indiske bankfunksjonærers
forbund, C. L. Dudia, og Mr. N. K.
Somani, parlamentsmedlem i New
Delhi.

**SVAKSTRØM
ER VÅR
STYRKE**

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S
Rådhusgt. 3, Oslo 1

EN SAK ÄR -SÄKER

**MIBO - 24 VOLT -
EL-TOALETT**
UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett
som provats och S-märkts efter de nya
normer som Semkos normutskott fast-
ställde den 7 december 1967.

MIBO har transformator, vilket gör att
alla elektriska komponenter drives med
24 volt.

MIBO har förbränningsugn i eldhärdig
keramik och är försedd med efter-
brännkammare. Denna ger en tempe-
ratur på över 1 000 grader, vilket gör
att även gaserna antändes och för-
brännes. (Ni slipper filter.) Övriga för-
bränningstekniska delar är i rostfritt.

MIBO uppfyller berörda myndigheters
önskemål om separat sanitär- resp.
förbränningsteknisk del.

MIBO har hölje av glasfiberarmerad
plast och programverk som automatiskt
styr förbränningsprocessen.

MIBO el-toalett är patentsökt.

E L E K T R O
MIBO
A K T I E B O L A G
Tel. 0501/136 20, 542 00 Mariestad

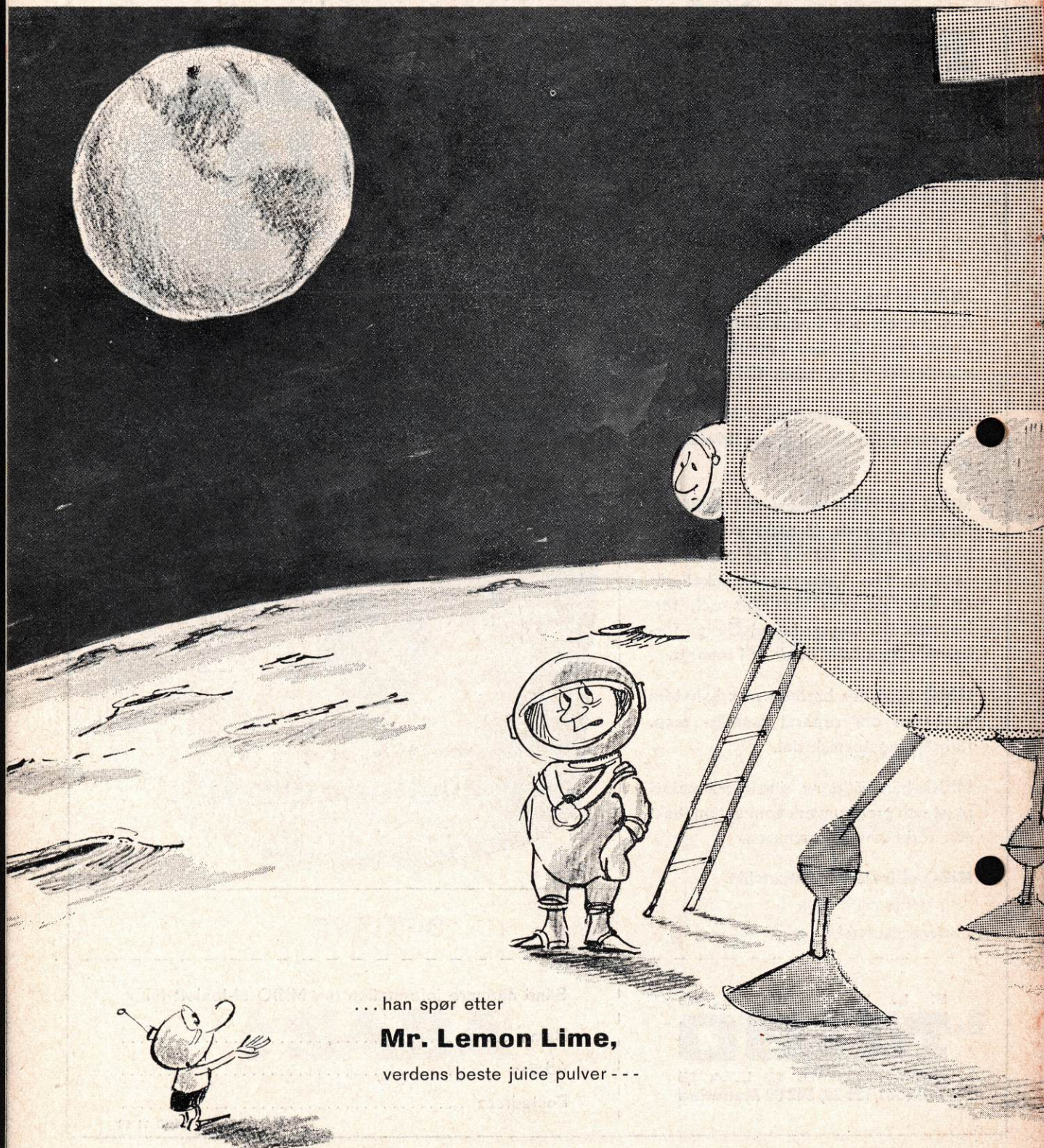
Sänd närmare information om MIBO el-toalett till

Namn

Adress

Postadress

NVIB 11 69

...han spør etter

Mr. Lemon Lime,

verdens beste juice pulver ---

Forfriskende naturlig citronpulver — lett å ha med på reisen

Dernings AB
Gøteborgs Frihavn